

JUDr. Petr Čech, LL.M., Ph.D.
Katedra obchodního práva PF UK

Posudek k diplomové práci Václava Pařhy na téma
„Skryté distribuce zisku a jiných vlastních zdrojů v obchodních korporacích“

Rozsah práce: 45 tiskových stran
Datum odevzdání práce: 15. března 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant zvolil tradiční téma, jehož úpravu ovšem pozměnila rekonstrukce občanského práva a rovněž velká novela zákona o obchodních korporacích a s nímž se v tuzemském prostředí dosud pojí významné nejasnosti. Jeho aktuálnost narůstá také s průběžným rozvojem judikatury. Je proto potřebné a užitečné téma dále zpracovávat.

2. Náročnost tématu (teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování, použité metody)

Téma lze hodnotit jako středně náročné. Váže se k němu sice několik odborných pramenů, ty však zdaleka nabízejí jednotné odpovědi na otázky, s nimiž se teorie i praxe potýká a jimž se diplomant v práci věnoval. Náročnost práce dále zvyšovala potřeba zorientovat se ve stěžejních otázkách obecně civilistických, jako jsou pojmy veřejný pořádek, zjevný rozpor s ním, následky takového rozporu na platnost právních jednání, relativní, absolutní, částečná neplatnost právního jednání apod.

3. Kritéria hodnocení práce

A. Splnění cíle práce

Diplomant si úvodem žádný cíl nevytkl. Těžiště práce nicméně zjevně položil (v její třetí kapitole) na posuzování následků skrytých distribucí zisku či jiných vlastních zdrojů na platnost právních jednání, jimiž se taková distribuce realizuje. Je tedy zřejmé, že právě v analýze těchto následků spočíval jeho hlavní záměr. Takto pojatý cíl víceméně naplňuje. Viz též níže.

B. Samostatnost při zpracování tématu

Autenticita předloženého díla je evidentní. Nepochybuji o tom, že je výsledkem diplomantovy samostatné práce.

C. Logická stavba práce

Struktura práce je přehledná. Úvod představuje obsah práce a její osnovu (bohužel nevynechává cíl, jehož diplomant zamýšlí dosáhnout), závěr rekapituluje hlavní zjištění, k nimž diplomant dospívá. Práce postupuje od obecného ke zvláštnímu. Nejprve vymezuje regulatorní kontext skrytých distribucí (kapitola 1), poté stručně nastiňuje, v čem fenomén spočívá (kapitola 2), aby největší pozornost věnoval jeho následkům v občanském právu, zvláště pokud jde o vliv na platnost právních jednání, jimiž se skrytá distribuce realizuje (kapitola 3). Klade si jen otázku, nakolik bylo nezbytné uvozovat práci (v dané míře stručnosti, místy hraničící až s věcnou nepřesností) pojednáním o obecných jevech, jako jsou obchodní korporace, její majetková samostatnost či zásada ochrany věřitelů a menšinových společníků. Tím spíše, když v těchto pasážích pominul (pro účely práce přece jen bližší) koncept zachování a udržení základního kapitálu a pokračující diskuse ohledně jeho reálné funkčnosti. Domnívám se, že diplomant mohl v tomto směru předpokládat informovaného čtenáře, na

představení základních pojmů a konceptů rezignovat a o to větší pozornost věnovat samotným distribucím.

D. Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací

Okruh použitých pramenů je slušný, pokud jde o stěžejní díla soudobé právní teorie i praxe, stejně tak práce s nimi v poznámkovém aparátu. Nedobře působí opakované plné citace děl, na něž diplomant odkazuje v poznámkovém aparátu. Závěrečný přehled použité zdroje neřadí dle abecedy podle příjmení autora (či prvního z více spoluautorů) a neuvádí všechny, na něž diplomant odkázal v aparátu (viz např. článek J. Flídra). Zklamáním je pro mne prakticky nulová reflexe zahraniční literatury (krom jediného díla T. Breita), zvláště z prostředí práva německého či rakouského, jehož úpravou se tuzemský zákonodárce nejvíce inspiroval, pokud jde o úpravu majetkové a finanční struktury společnosti, kde bychom tudíž mohli hledat inspiraci i při jejím výkladu a aplikaci.

E. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)

Hloubka diplomantovy analýzy kolísá. Kapitoly 1 a 2 představují spíše obecnější popisný úvod bez větší analýzy. Tu nabízí teprve kapitola 3. Její úroveň mám za odpovídající.

F. Úprava práce (text, grafy, tabulky)

Formální úroveň práce víceméně odpovídá. Vytkl bych snad jen, že diplomant z použitých zdrojů často přímo cituje celé věty, jež by přitom snesly diplomantovu parafrázi a jen odkaz pod čarou. Za zcela zbytečné potom pokládám kompletně (v uvozovkách a kurzívou) citovat text ustanovení platných a účinných právních předpisů.

G. Jazyková a stylistická úroveň

Práce vykazuje slušnou slohovou i jazykovou úroveň. Chyby i překlapy jsem v ní nicméně zaznamenal, a to na více místech. Diplomant také ne vždy používá přesnou právní terminologii (viz např. „subjektivita“ či „vyjádření vůle“ na str. 1, rozdělení „prostředků“ na str. 9 či „osobní“ majetek na str. 10).

4. Případná další vyjádření k práci

Nejsem si jist ani přesností či správností některých diplomantových závěrů. Na str. 36 kupříkladu obecně (bez dalšího) pojednává o povinnosti společnosti zacházet „rovně“ se (všemi) svými společníky. V úvahách o částečné neplatnosti právního jednání (kapitola 3.5 od str. 41) postrádám odlišení předpokladů objektivní a subjektivní oddělitelnosti a jakoukoliv zmínku o posledně uvedených. Atd. Ocením, kdyby mohl diplomant nastíněná tvrzení upřesnit, resp. znovu otevřít během ústní obhajoby.

5. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Viz výše ad 4. Dále uvítám, kdyby se diplomant mohl zevrubněji vyjádřit k otázce, které se v práci jen letmo dotkl, a to zda by skrytá distribuce zisku či jiných vlastních zdrojů mohla spočívat i v přiznání odměny za výkon funkce či benefitů pracovněprávních, bude-li funkci či pracovní poměr zastávat společník nebo akcionář, a pokud ano, za jakých předpokladů a opět s jakými následky na platnost dotčených právních jednání.

6. Doporučení / nedoporučení práce k obhajobě a navržený klasifikační stupeň

Práci celkově hodnotím jako způsobilou obhajoby i obhajitelnou. Její výsledné hodnocení ponechávám závislým na průběhu této obhajoby. S ohledem na shora nastíněné výhrady ji předběžně navrhuji klasifikovat jako velmi dobrou.

V Praze dne 7. května 2024

JUDr. Petr Čech, LL.M., Ph.D.